

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

Administration Skills of School Administrators under Suratthani Primary Educational
Service Area Office 3

พิชญาณ์ มลิวัลย์¹, กุสุมา ใจสบาย¹ และบูรินทร์ภักดิ์ พรหมมาต²

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ²กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เทศบาลตำบลท่าแพ

Pitchaya Maliwan, Kusuma Jaisabai and Boorinpat Prommas

¹Graduate School, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University ²Department of Education, Religion and Culture, Tambon Tha Pae

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ภาพรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาตามลำดับคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดและทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านการศึกษาและการสอน สำหรับการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 1) จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน 2) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน และ 3) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study and to compare the administration skills of school administrators in Suratthani primary educational service area 3, classified by their educational background, sizes of schools, and their work experiences. The participants in this study were 108 school administrators in Suratthani primary educational service area 3 work in the year of 2017. The instruments used in this study was the questionnaires. The statistics used in this study were percentages, mean score, S.D., dependent sample t-test and F-test.

The results revealed that ;

1. The overall administration skills of school administrators in Suratthani primary educational service area 3 was at a high level. When considered in each aspect, it was found that every aspect of administration was at a high level. The highest average was human skill, conceptual and knowledgeable skill, technical skill, educational skill and teaching skill respectively.

2. The administration skills of school administrators in Suratthani primary educational service area 3 1) classified by thier educational background, was not found any different in administration. 2) classified by the sizes of schools , was not found any different in administration. And 3) classified by thier work experience, was not found any different in administration.

Keyword : Administration Skills, Administrators

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้องค์กรหรือสถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ องค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาขาดเสียไม่ได้ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ซึ่งเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการบริหาร ฉะนั้นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จะต้องเป็นผู้นำและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีอาชีพ ตลอดจนมุ่งทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งจะเห็นได้ว่าความสำเร็จของสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคลเป็นหลัก หากผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็สูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเปรียบเสมือนหัวใจของสถานศึกษา ที่จะเป็นผู้ผลักดันให้สถานศึกษาเคลื่อนไปในทิศทางที่เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงขององค์การและสถานการณ์ปัจจุบัน

จากการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าสภาพปัญหาและการบริหารงานของสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีความแตกต่างกัน เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความพร้อมที่แตกต่างกันทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ การสนับสนุนจากชุมชน และสภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน แต่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควร การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้ เป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหาร (Lertgrai,P. Muenhat, S. Nilkarn, L.2017) ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากคุณภาพในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาหรือคุณภาพและทักษะในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องทักษะในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทั้งนี้ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต3

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative approach) ผู้วิจัย มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยได้แก่ สถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 148 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 108 คน จากนั้นนำกลุ่มตัวอย่างมาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยาง จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงดังตารางที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) แล้วดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาด ใหญ่

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของสุธรรม ดุษฎี SuthamDudsadi (2553) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบไปด้วย วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามแนวคิดของเดรกและ โรว์ Drake, T. L., & Roe, W. H. (1996) ใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 2) ทักษะด้าน ด้านมนุษย 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านเทคนิค 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด จำนวน 54 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สรุปได้ว่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 108 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาโท 95 คน คิดเป็นร้อยละ 88 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มี วุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาโท 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12

ขนาดสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.5 สถานศึกษาขนาดกลาง 56 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 51.9 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.6

ประสบการณ์ในการทำงานเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี 54 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป 54 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาตามลำดับคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดและทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะด้านเทคนิค และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ทักษะด้านความคิดรวบยอด พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยรวมเห็นมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ทักษะด้านเทคนิค ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทักษะด้านเทคนิค ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต3 มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ผลไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต3 ที่ขนาดสถานศึกษาต่างกัน ผลไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ที่ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ผลไม่แตกต่างกัน

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

กราฟแสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 3 ใน 5 ด้าน

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 3 ในด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมและวัฒนธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ อธิบายที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ยอมรับนับถือให้เกิดเกียรติซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างความศรัทธาแก่บุคคลรอบข้าง สามารถทำงานร่วมกับคนได้ทุกประเภท สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือและเป็นประชาธิปไตย เปิดใจกว้าง มุมมอง โลกทัศน์ใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและนำบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ให้ความร่วมมือและบริการชุมชนในทุก ๆ เรื่อง เช่น ความรู้ที่มีประโยชน์ วัสดุ ครุภัณฑ์ และการให้บริการอาคารสถานที่ สามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบและสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กรได้ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าต่อไป

อภิปรายผล

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยุคใหม่ในปัจจุบันเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้เป้าหมายหรืออุดมการณ์ศึกษาขององค์กรที่กำหนดไว้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ผู้บริหารยุคใหม่ยังเป็นผู้ที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเป็นแบบอย่างและเป็นตัวแบบที่ต่อบุคลากรทางการศึกษาอื่น นอกจากนี้ผู้บริหารยุคใหม่ยังเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์มองไกล มีความมุ่งมั่นและเชื่อมั่นในสิ่งที่ได้ทำ

และกล้าที่จะคิดกล้าที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการบริหารมาใช้ในการบริหารงานด้านต่างๆได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย(Sutham Dudsadi 2552) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูสายผู้สอนและเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐบาลและผู้บริหารสถานศึกษาของเอกชนพบว่า 1ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี เขต 2โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุดคือ ทักษะทางด้านมนุษย และรองลงมา คือทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด และทักษะทางด้านการศึกษาการสอนตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัย(Bhanjong Aekjakkaew ,2552) ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในอำเภอนาทม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านมนุษย ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิค ส่วนครูเพศหญิงเพศชายมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตาม วุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ เนื่องจากวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโทไม่ต่างกันมากนัก จึงทำให้ผลการศึกษาไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย(AriyaSiriboonyaprasit ,2554) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีจำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีจำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากการที่จะบริหารงานได้สำเร็จตามที่มุ่งหวัง จะต้องมิตักษะขั้นพื้นฐาน 5 ประการ คือ ทักษะด้านคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะด้านความรู้ความคิด และต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับตนเอง สถานศึกษาไม่ว่าขนาดใหญ่ ขนาดกลางหรือขนาดเล็ก ต่างก็ใช้ทักษะการบริหารเดียวกัน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย (ApisadaMakhonkhan , 2553) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครู ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครู ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครู ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครู ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันก็สามารถมีทักษะการบริหารที่ไม่ต่างกัน สอดคล้อง (BhitsamaiKaewchuer ,2552) ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่แตกต่างกัน สอดคล้อง (SahanShutthileisarun ,2532) ได้กล่าวเกี่ยวกับด้านการศึกษาอบรมไว้ว่า ความแตกต่างในการได้รับการศึกษาอบรมของบุคคล บางคนได้รับการศึกษาน้อย บางคนได้รับการศึกษาสูง ผลจากการศึกษาอบรมทำให้ บุคคลมีความคิด ความเชื่อเจตคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน สอดคล้อง (KhunyaSuwansaeng ,2536) ได้กล่าวถึง การศึกษาอบรม ว่ามีอิทธิพลทำให้คนเราแตกต่างกัน หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คนที่ได้รับการศึกษาดี จะเป็นคนที่มีคุณภาพ คนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ความสามารถทางสติปัญญาก็ไม่เจริญถึงขีดสุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 79.04 ทำให้ผลออกมาไม่มีความแตกต่างกันมากนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (BhitsamaiKaewchuer ,2552) ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน และข้าราชการครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิจัย (Jamreng Phaibenja ,2550) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคคลหลายประเภท ผู้บริหารจะต้องสามารถประสานสัมพันธ์กับบุคคลเหล่านี้ทำงานกับผู้บริหารและบุคคลอื่นๆได้ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญและจำเป็นในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพทุกระดับ โดยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นทักษะการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ก็ถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษา เหมาะสม ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยหรือตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาวิจัยคุณภาพเชิงลึกเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น ที่มีการปฏิบัติและบริหารที่ดีเลิศ
3. ควรศึกษาวิจัยเชิงประเมินทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

Reference

- Drake, T. L., & Roe, W. H. (1996). *The principalship*. New York: Macmillan.
- Drake, Thelbert L. & William H. Roe. (1986). *The Principalship*. 3rd ed. New York: Macmillan
- Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligence: The theory in practice*. New York: Basic Books.
- Halpin, A. W. (1996). *Theory and research in administrators*. New York: Macmillan.
- Harris. Ben. (1963). *M. Supervisory Behavior in Education*. Englewood Cliffs: Prentice Hall, Inc.
- Jolly, R., & Artlle, F. (1996). The effectiveness of secondary Regents Universities. *Dissertation Abstracts International*, 56, 42224-A.
- Katz, R. L. (2005). Skills of an effective administrators. *Harvard Business Review*, 30, 45-61.
- Kho, E. C. (2001). *An evaluation study of the effectiveness of a united states based globalLeadership development program*. n.p.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities.
- Lertgrai, P. Muenhat, S. Nilkarn, L. (2017). Development of theoretical learning organization. *Narkbhut Paritat Journal Review*. Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. 9 (1). (In Thai)

ผู้เขียน

นางสาวพิชชญาณ์ มลิวัลย์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
e-mail : kittylovenuay@gmail.com

ดร.กฤษมา ใจสบาย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
e-mail:k_jaisabuy@hotmail.com

ดร.บุรินทร์ภักดิ์ พรหมมาศ

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เทศบาลตำบลท่าแพ
99 ถนนวิริยานุศาสตร์ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
e-mail: ooyooy6@gmail.com